



Vasutasok Szakszervezete Területi Képviselő Záhony

ZÁHONYI VASUTAS

II. évfolyam, 6 szám

2012. július 02

Szlovák vendégek az átrakóban



Mára már több évtizedes barátság fűzi össze a szlovák és a magyar vasutasokat Záhony térségében, melynek eredete és máig történő ápolása a Műszaki Kocsiszolgálat alapszervezetének köszönhető. E barátság jegyében tett kis csapatunk látogatást az elmúlt év szeptemberében Szlovákiában, melyről Kedves Olvasóink a Záhonyi Vasutas 19. számában olvashattak. Pénteken a forró nyári meleg sem volt akadálya a határon túli kollégáink számára, hogy ellátogassanak hozzánk és betekintést nyerjenek a záhonyi átrakókörzet életébe. A tavalyi vendéglátó szakszervezeti kollégáink közül Jeremenko Miklós és Takács Tibor vezette a közel 40 fős csapatot, akik közül mindenki régi ismerősként üdvözölte Balogh Attilát, Zubály Bertalant, és a körzet bemutatására felkért Karasz Istvánt.

Mint vendéglátók, biztosak voltunk abban, hogy az átrakókörzet bemutatására nem elegendő egy nap, ezért csak a legfontosabb létesítményekre koncentráltunk. Bevezetésképp Záhonyban tettünk egy kört az autóbusszal, így a városról is képet kaphattak barátaink. Amikor a valaha szebb napokat látott város bezárt iroda épületei előtt haladtunk el, többen megjegyezték, hogy sajnos zárt épületek tömkelege náluk is előfordul.

Utunk ezután a Tengelyátszerelőbe vezetett, ahol Karámos Árpád művezető avatta be a kíváncsi vendégeket az átszerelés rejtelseibe. Többségük műszaki területen dolgozik a szlovák vasútnál, így nemcsak hallgatták, hanem gyakran kérdeztek is a munkafolyamatról. Sajnálatos módon átszerelésre váró kocsi a közelben sem volt fellelhető, ezért csak elméletben ismerhettük meg a technológiát. Következett Eperjeske-Rendező, ahol a NAV munkatársai mutatták be a nemrég átadott „röntgenkapu” működését. Ez számomra is új élményt jelentett, főleg amikor színes fényképen is megnéztük, hogyan rajzolódik ki a rakományban, vagy a belépő kocsikon elrejtett illegális küldemény.

Eperjeske-Átrakó pályaudvaron Pócsik Attila a Záhony-Port munkatársa vezetett végig bennünket, bemutatva a vasérc-súszdát, és a darupályák alatt folyó átrakási tevékenységet. A szlovákok első benyomása az volt, hogy nálunk csak új átrakásra váró széles kocsik vannak beállítva, náluk pedig csak régi kocsik lépnek be,



persze hozzátették azt is, hogy odaát lényegesen több a kocsi és az átrakásra váró áru mennyisége. Megjegyzem, az, hogy több új széles kocsival találkoztunk pusztán a véletlennek köszönhető, mi elégedettek lennénk nagyobb árumennyiséggel és régebbi kocsikkal.

4625 Záhony Európa tér 5.

vasúti tel: 03/33-49, mobil: 30-3866083, 20-377-6873, Fax: 03-70-63, 03-33-48

E-mail: juhaszne@zahonynet.hu, zhtk@vsz.hu





Vasutasok Szakszervezete Területi Képviselő Záhony

Következett Fényeslitke, ahol a Kocsijavítóban folyó munkát tekinthettük meg Béres Zoltán, a Kocsijavító vezetőjének jóvoltából, aki részletesen beszámolt a javítóban folyó teljesítményekről is. Többen is hazai pályának érezték a műhely légkörét, hiszen a vendégeink közül néhányan a Szlovákiai Kocsijavító műhelyben végzik mindennapi munkájukat.

A műhelyben volt alkalmam néhány kollégámmal is találkozni, akikkel röviden megbeszélhettük az új Munka Törvénykönyve bevezetésének leginkább érezhető hatását. Legnagyobb érdeklődés a napi kötelező munkaidő nyolc órára történő emelése, a munkaközi szünet és a műszakpótlék várható alakulását övezte.

Mivel az idő múlását nemcsak a magasan járó nap, hanem az üres gyomrok hangos korgása is jelezte, búcsút intettünk magyar kollégáinknak, és visszaindultunk Záhony irányába, ahol az ebéd elköltése mellett még válhattunk pár szót néhány, a magyar és a szlovák kollégákat egyaránt érdeklő kérdéssel is.



S bizony, ami nekünk jó hír, az az euro-zónában élőket negatívan érinti. Jelesül az euró árfolyam csökkenése vendégeink számára kedvezőtlen, mert a beszélgetés alatt kiderült, hogy az átlagkeresetek csupán 450-500 euró körül mozognak. És ami a foglalkoztatási helyzetet illeti, szintén nem jobbak a kilátásaik, bár náluk sincs jelenleg jelentős létszámleépítésre kilátás, de az újfelvelesekkel szintén nincs gondjuk már évek óta. A munkavállalók tehát nem fiatalodnak, az átlagéletkor folyamatosan emelkedik, az utánpótlást pedig nem engedik közel a munkához. Azt is megtudtuk, hogy nekik nem kell heti negyven órát dolgozniuk, csak heti harminchatot. Szigorításra pedig nem számítanak, mert a munkavállalók számára kedvezőtlen törvénymódosításokat már az előző kormányuk ideje alatt bevezették. Igaz, a mostani kormány ennek az enyhítését ígérte, de úgy látszik a politikus mindenhol egyforma, amint hatalomra kerül, ezer fontosabb dolga akad, mint a választási kampány ígéreteinek betartása.

Úgy gondolom, hasznos volt a szomszédok látogatása, hiszen nem csak a mi technológiánkról tudnak többet, de a tavalyi szlovákiai utunkhoz hasonlóan most is közelebb kerültünk egymáshoz egy lépéssel. Ez azért is fontos, mert minél inkább megismerjük egymást, annál könnyebb megérteni egymás problémáit, de tanulhatunk is a gondokból és sikerekből egyaránt.

Juhász Tiborné



Vasutasok Szakszervezete Területi Képviselő Záhony

Végig az úton I.

Negyvenkét év a vasúton és a Vasutasok Szakszervezetében nem ritkaság. Érdekesebbé válik az életút azzal, hogy harminchét évet tisztségviselőként dolgozott a szervezetben, ami „békeidőben” sem nyugdíjas elfoglaltság. De a második két évtized sorsdöntő változásaira gondolva, melyeknek sokszor aktív részese is volt, máris érdekesítővé válik egy szokványosnak indult vasúti pályafutás. Azt, hogy nem voltak hiábavalóak az évtizedek, bizonyítja az MSZOSZ Érdemérem is, amelyet nemrég vehetett át.



Hogyan kerültél a vasútra?

Nagy hobbim volt az elektronika, és mert Szegeden, a Bebrits Lajos Technikumban érettségiztem, pályázhattam egy vasúti állásra. Valójában véletlen volt, hogy a Biztosítóberendezési Fenntartási Főnökséget (BFF) jelöltem meg. Így kerültem 1970-ben Záhony körzetébe, egészen pontosan Fényeslitkére, a 152-es blokkmesteri szakaszra 1386 forintos fizetéssel. Az első készenlétem még abban az évben, karácsonykor történt, ahogy illik egy kezdő vasutashoz. Irtózatosan nagy hó volt, és legalább olyan nagy volt a jó meleg vasutas bundám, amiben a 417-es váltóhoz kellett kimennem hibára. Persze, a hiba fő oka a rossz váltótisztítás volt, amit akkor szóvá is tettem, mondván, legközelebb akkor szóljanak hozzám, ha rendesen kitisztítják a váltókat. A sikeres hibaelhárítás után lett némi respektem a cégnél.

Miben nyiloánult ez meg?

Ezután már nem tekintettek teljesen kezdőnek, sőt elterjedt, hogy van itt egy vékony fiatal kölyök, aki a francia Miksának a fia, és elég jó szakembernek néz ki. Ehhez társult még egy kis szerencse is, mert akkoriban adták át Fényeslitke és Kisvárdra között az új térközt és a sorompót. Ezt én Juhász Pista jóvoltából megkaptam fenntartásra, amiben persze volt jó is meg rossz is, de Pistának a mai napig hálás vagyok, mert ezekben az években nagyon sokat tanultam a szakmából és a vasútból egyaránt.

Miért nevezték édesapádat franciának?

Harcolt a második világháborúban, öt évig volt Franciaországban hadifogoly. Most már elmondhatom, hogy ott volt az Árpád-vonalnál, a háború vége felé Tokajnak véve az irányt, sok kitérő után eljutottak Ausztriába, és ott adták meg magukat a franciáknak. Természetesen beszélt franciául – egyébként hat nyelvet beszélt és Vajdahunyadról származott– és a kollégái, meg sokan mások a Pöhackert nem nagyon tudták kimondani.

És hogy alakult ezután „Francia Miksa” fiának a pályafutása?

A hetvenes években gyakoriak voltak a különböző szakmai versenyek, ahol elég jó eredményeket értem el. Aztán következett egy országos vetélkedő, ahol harmadik lettem. Ez úgy jött össze, hogy szakmailag az első és a második hely között voltam, de forgalomból sajnos gyengébben szerepeltem. Mindenesetre ezek után még jobban elismertek a munkahelyemen, ami nagyon komoly motiváció volt számomra, mert engem az elismerés feltölt, mint egy akkumulátort. Az elismerés persze a béremen is meglátszott, ami első alkalommal 50 fillér órabéremelést jelentett.

4625 Záhony Európa tér 5.

vasúti tel: 03/33-49, mobil: 30-3866083, 20-377-6873, Fax: 03-70-63, 03-33-48

E-mail: juhasztne@zahonynet.hu, zhtk@vsz.hu



Vasutasok Szakszervezete Területi Képviselő Záhony

A Vasutasok Szakszervezetében mikor lettél tisztségviselő?

Ötéves vasutas voltam, amikor 1975-ben bizalmivá választottak. Pogorisky Tibi, Nagy Lajos bácsi bíztattak, hogy végezzem a szakszervezeti munkát, és ahol tudtak, segítettek is. Három év múlva, 1978-ban TEBF Műhelybizottság elnöke lettem, ami egy regionális tisztség volt, majd 1979-ben az akkor megalakult záhonyi BFF szakszervezeti bizottságának titkárává választottak. Közben a munkám is változott, mert a Perei Jóska bácsi által vezetett Hálózat- és Berendezés Felügyeletre (HBF) kerültem.

Tisztségviselőként milyen tapasztalataid voltak az akkori viszonyokról, bérezésről?

Lehet, hogy most sokan neheztelnek majd rám, de akkoriban jöttem rá, függetlenül attól, hogy Debrecenben mennyire szerették, vagy nem szerették Záhonyt, hiszen oda tartoztunk az Üzemigazgatóság létrejötte előtt, bérezésben lent voltunk a béka fenekénél. A HBF tartotta nyilván a távközlési- és biztosítóberendezéseket, kábelhálózatokat, amit az akkori munkatársaimmal és Perei Jóska bácsival átnéztünk, és ezek alapján duplájára nőtt a teljesítménybér, ami nálunk a boldog emlékü „záhonyi pénznek” felelt meg. Ez egymillió forint bértülpést jelentett, ami akkor komoly pénznek számított, és elég sokat szidtak is érte az Üzemigazgatóság üzemi négyoszogében, ahol a különböző pénzek elosztásáról kellett dönteni. Vizsgálatot is indítottak, de nem találtak semmi szabálytalanságot. De volt még jó néhány hasonló eset, amit aztán kezdtek megelégneni a vezetőink.

Nem történt semmi baj?

Mielőtt baj lett volna, átkerültem a Körzeti Szakszervezeti Bizottsághoz (KSZB) munkatársként, amelynek már előzőleg, mint választott tisztségviselő, tagja voltam, valójában egy megüresedő munkatársi állást kaptam meg. Sok hercehurca után Verba Feri bácsi, akkori titkár, nyugodjék békében, elérte, hogy velem töltsék be az állást, amit 1982 és 1987 között láttam el. Majd 1986-ban jelentkezhettem a Politikai Főiskolára, ahová rendes felvételi után be is jutottam.



Mondanál pár szót erről a főiskoláról, hiszen a köztudatban gyakran összetévesztették a Marxista-Leninista Egyetemmel.

Ez egy egészen más dolog volt, tényleg főiskola volt, és rendes diplomát kaptunk. Sok későbbi ismert nagyvállalkozóval tanultam együtt, mint például Demján Sándorral, aki a Skála áruház vezetője volt akkoriban. És sok tanárunk az Eötvös Lóránd Tudományegyetem tanáráként oktatót bennünket, akiknek tudását a rendszerváltás után is elismerték. Tanított például Kukorelli István, későbbi alkotmánybíró, Dezső Márta alkotmányjogász vagy Solt Ottilia szociológus, illetve Eöry Vilma nyelvtudós, a testnevelést pedig Maklári Katalin, a volt köztársasági elnök felesége tanította. Akkoriban még ellenforradalomnak kellett nevezni ötvenhatot, de a főiskolán már tudtuk, amit Pozsgai Imre nagy bátran 1989-ben kimondott, tehát hogy semmiképp sem ellenforradalom. Én például a szakdolgozatomban az ötvenhatos események formulát használtam...

4625 Záhony Európa tér 5.

vasúti tel: 03/33-49, mobil: 30-3866083, 20-377-6873, Fax: 03-70-63, 03-33-48

E-mail: juhasztne@zahonypet.hu, zhtk@vsz.hu



Vasutasok Szakszervezete Területi Képviselő Záhony

...bocsánat, te írtad?

Az első betűtől az utolsóig, és természetesen minden lábjegyzet ott volt, ahol kellett, de nem is nagyon tudtam volna a máséval ékeskedni, mert nem sokan írtak az én témámról.

Mi volt az?

A magyar-szovjet kapcsolatok a vasúti szállítások tükrében.

Erről valóban nem sokan írhattak. Milyen végzettséget kaptál a Politikai Főiskolán?

Politológus vagyok.

Akkor ebben is kollégák vagyunk, feltételezem nem bántad meg azt a három évet?

Természetesen nem!

Mire politológus lettél, elérkezett a rendszerváltozás, milyen emlékeid maradtak az első időszakról?

A rendszerváltás előtt, 1989-ben visszakerültem a főnökségre, mint titánkáder, vagy ejtóernyős, egyikért sem haragszom. Következő év tavaszán volt a választás területi bizottsági szinten, amelyen rajtam kívül még hárman indultak: Falkenheim József, Matus Lajos, Elek Zoltán, utóbbi kettő sajnos már meghalt, és annyi kérésem volt, hogy minden tag, vagy legalábbis minél többen választhassanak, ne csak küldöttek. Sajnos ezt nem sikerült elérni, de a többi jelölttel végigjártuk a szolgálati helyeket, hogy mindenki elmondhassa, mit gondol a jövőről. Valamikor áprilisban történt a választás, amit nagy többséggel én nyertem meg.

A szocializmus vége felé, és a rendszerváltás után gyakran lehetett hallani, hogy az „átkosban” a szakszervezet valójában arra kellett, hogy segítse érvényesíteni a párt akaratát. Mit gondolsz erről?

Az biztos, hogy legyen bármilyen párt hatalmon, egyik sem szereti a szervezett tömeget, márpedig a szakszervezet, ha jól működik, akkor ilyen. Az más kérdés, hogy a szocializmusban nem volt nagy visszhangja az érdekvédelemnek, és persze, valóban igyekezett a hatalom a maga javára fordítani a szakszervezetek létét, ahogyan ma is.

És hogy alakult ez kilencven után?

Az MDF sem szeretett jobban bennünket, mert még szóba került az is, hivatkozva a rendszerváltás után várható konfliktushelyzetekre, hogy átmenetileg be kell tiltani a szakszervezeteket. Annak idején erről furcsa módon Hitler jutott eszembe, aki Ausztriában, az Anschluss idején összezárta az acsarkodó szakszervezeti vezetőket. Ma egyetlen szakszervezeti konföderáció van Ausztriában.



Tehát jobb lett volna, ha átmenetileg betiltanak bennünket?

Hogy milyen lett volna, nem tudom, de úgy gondolom, ha valameddig betiltják a szakszervezetek működését, ma legfeljebb két konföderáció létezne Magyarországon, erős tapasztalt érdekvédelemmel, egekét megmozgató tagsággal! De valamit tudhattak a kormányon lévők, mert betiltás helyett „osztódásra” bíztatták a szakszervezeteket, amit a nagyon felosztásának ösztönzésével anyagilag is megerősítettek.

4625 Záhony Európa tér 5.

vasúti tel: 03/33-49, mobil: 30-3866083, 20-377-6873, Fax: 03-70-63, 03-33-48

E-mail: juhasztne@zahonypet.hu, zhtk@vsz.hu



Vasutasok Szakszervezete Területi Képviselő Záhony

Ez mit jelent?

Az MSZOSZ vagyonát – elsősorban nagy értékű ingatlanokról volt szó – az újonnan létrejött konföderációk között el kellett osztani, de az elosztás arányai köszönő viszonyban sem voltak a valós taglétszámokkal, ma úgy mondanánk, a reprezentativitással. Mindez azért, mert az MSZOSZ valamilyen elv alapján megállapodott az új konföderációkkal. Hogy mekkora hiba volt, az 1994-ben bizonyosodott be, amikor az újak az üzemi tanácsi választásokon messze lemaradtak az MSZOSZ mögött.

A székházakkal voltak problémák, legalábbis ami a pártokat illeti...

Hogy a szakszervezetek esetében lehet-e ilyesmiről beszélni, nem tudom, hiszen nem voltam résztvevője, részese az elosztásnak. De ahogy a magyar történelmet ismerem, mondjuk a török uralomtól kezdve, el tudom képzelni, de ehhez meg kéne nézni, melyik konföderáció mit adott el, mikor és hogyan, kinek, kiknek, mint például a pártok.

Rendszerváltás Záhonyban is volt, amit a többség egy lejtmenet kezdetének gondol. Hogyan emlékszel vissza azokra az évekre?

Valóban egy lejtmenet kezdete volt 1990, bár akkor senki sem gondolta volna, hogy ilyen durván sikerül. Első fontos emlékem egy plakát, vagyis azon egy mondat, ami valahogy így hangzott: „További konyec!” Nem kell sok ész annak megértéséhez, ha ki-megyek a piacra, és szembeköpöm a kereskedőt, holnap nem várhatom tőle, hogy megvegye az árumat, illetve, hogy jó áron vásárolhatok majd tőle bármit is, márpedig valami hasonló történt, ami ma is kísért. Másik emlékem kilencven augusztusa, amikor Záhonyba jött egy Kisgazda delegáció. Politikai államtitkár, parlamenti képviselők, szegény Sipos Pista volt az igazgató, nyugodjék békében, ketten vittük körbe a vendégeket. A mándoki erdőben tanyáztak a kivonulóban lévő szovjet katonák, és a parancsnokuk vendégségre hívott bennünket. Tájékoztattott a kivonulásról, majd mindenkit megajándékozott: Egy Pravdába csomagolt fekete kenyérral és három nyálas puszival.

Jövőbe látott...és ahogy mondani szokták, még nem volt vége a napnak...

Nem bizony, mert esteadtunk a Kisgazdáknak egy vacsorát, ahol a vendégek el kezdték magyarázni, hogy ők azért léptek be régebben ide vagy oda, hogy belülről bomlasszák a rendszert. Majd felállt az államtitkár, már nem emlékszem a nevére, mert jelentéktelen volt és kijelentette: Záhony megszűnik. Január elsejétől Debrecenhez lesz csatolva. Döbenten néztünk egymásra, ők meg elmentek egy szórakozó helyre, ahol nyugdíjasoknak ígértek ötszáz forint nyugdíjemelést, akik ezt örömmel híresztelték is.

Mozgalmas nap volt...

Az biztos, de késő este szűkebb körben folytatódott, mert Sipos Pistával átbeszéltük a történeteket, és a másnapi teendőket. Mert az a cél, hogy Záhony megmaradjon, ha megszűnünk, abból nagy baj lesz. Úgyhogy másnap megint körutat szervezetünk a körzetben, közben próbáltuk megértetni velük, mi Záhony lényege, majd délutánadtunk egy fogadást a vendégeknek. Ott az államtitkár felállt, és azt mondta: „Igazgató úr, meggyőztetek arról, hogy Záhonyra szükség van”. Valahogy így kezdődött Záhonyban a rendszerváltozás, és igen furcsán folytatódott...

Dolhai József



4625 Záhony Európa tér 5.

vasúti tel: 03/33-49, mobil: 30-3866083, 20-377-6873, Fax: 03-70-63, 03-33-48

E-mail: juhasztne@zahonynet.hu, zhtk@vsz.hu